

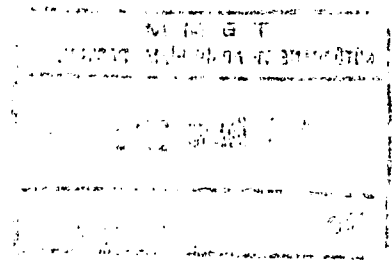

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 3595
Tarih: 10.06.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İzmir Gaziemir'de kurşun üreten Aslan Avcı Döküm Sanayi ve Tic. A.Ş. adlı fabrikanın radyoaktif tehlikeli atıkları kamuya açık araziye gömmesiyle toprağın yanmaya başladığı yönünde çeşitli bulgular bulunmaktadır. Kent merkezleri başta olmak üzere insan sağlığını ciddi bir şekilde tehdit eden, kimyevi madde üretimi dâhil olmak üzere çeşitli üretim tesislerinin çevreye verdikleri zararın belirlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 10.06.2013

Emine AYNA
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Gaziemir’de kurşun üreten bir fabrikanın yıllarca zehirlerini kamuya açık olan arazisindeki toprağa gömdüğü ortaya çıktı. Bu sebeple yanmaya başlayan toprağın bulunduğu bölgeden yurttaşların da geçmesi endişe yaratmaktadır. Bu sorunla ilgili Türkiye Atom Enerji Kurumu ilk radyasyon tespitini yaptığı 2007 yılındaki rapora göre; meydana çıkan radyasyon, fabrikanın nükleer santrallerde kullanılan nükleer çubukları eritmesiyle oluşmuştur. Oysa sözü edilen bu nükleer çubukların Türkiye’ye girişinin resmi olarak yasak olduğu bilinmektedir. Bu tehlikeli durumdan haberdar olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İzmir Valiliği, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Gaziemir Kaymakamlığı ve Gaziemir Belediyesi’nin herhangi bir önlem almaması konuyla ilgili ciddi kuşklar uyandırmıştır. İnsan sağlığının resmi makamlar kanalıyla tehlikeye nasıl bir şekilde atıldığıının da somut örneği olmuştur bu durum. Oysaki yönetmeliklere göre bir tesis içinde en fazla 6 ton atık bulunabilir.

İzmir Gaziemir’de yaşanan bu sorunla ilgili ilk tespit Türkiye Atom Enerjisi (TAEK) tarafından 3 Nisan 2007’de yapılmış ve TAEK, fabrikada radyasyonlu cüruf (atık) gömülü alan tespit etmiştir. Sonraki süreçte, yani 17 Haziran 2008’de Çevre ve Orman Müdürlüğü bir depoda 200 ton atık tespit etmiş ve bu atıkların bertaraf edilmesi istenmiştir. Ancak buna rağmen denetçilerin, 2008 yılı Temmuz ayında yaptığı gözlem sonucunda 180 ton tehlikeli atık bulunmuştur.

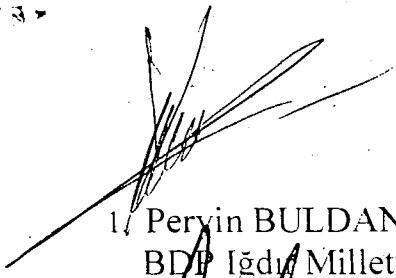
TAEK, 8 Eylül 2008 yılında Tesis yönetimine gönderdiği yazıda, fabrikada Mayıs, Haziran, Temmuz ve Ağustos’ta yapılan ölçümlerde depolama sahasında, fırınlar bölgesinde, kapalı istif sahasında radyoaktif madde bulaşmış atık tespit edildiği, radyoaktif maddelerin potalarda eritildiği belirtilmiş ve ayrıca radyasyonlu atıkların bulunduğu yerin karantina altına alınması gerektiği vurgulanmıştır.

Bu durum üzerine İzmir Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü yetkilileri 17 Eylül 2008’de fabrikaya, ‘9-10 Eylül 2008’de fabrikada 90x90x12 metrelik depolanmış atık sahasında radyasyon tespit edildi’ şeklinde bir yazı yazmış ve bu yazı ayrıca Büyükşehir Belediyesine, Gaziemir Kaymakamlığı’na Gaziemir Belediyesi’ne, Gaziemir Sağlık Grup Başkanlığı’na da gönderilmiştir. Alınması gereken önlemlerin alınmadığını gören TAEK, Kasım 2008’de fabrikaya çevre ve insan sağlığı açısından alınması gereken tedbirleri bir kez daha hatırlatmıştır konuyla ilgili belgeler Çevre Bakanlığı ile valiliğe de gönderilmiş ve Çevre Bakanlığı Aralık 2008 ile Eylül 2009’de fabrikayı tekrar denetlemiştir.

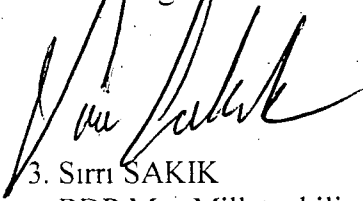
İç yazışmalardan radyasyonlu atık numunelerinin TAEK’e bağlı CNAM’a gönderildiği anlaşılmaktadır. Burada yapılan incelemede radyasyon tespit edilen malzemelerin artık bir atık sınıfında değil, ‘radyoaktif kaynak’ olduğu ve malzemelerin Türkiye’de bulunmadığı belirtilmektedir. Radyasyonun ‘Europium 152’ adı verilen bir malzemenin bulaşmış olabileceğini tespit eden CNAM, bu malzemenin de ancak nükleer santrallerdeki nükleer

ubuklardan bulaşabileceğini bildirmekle birlikte ayrıca Europuim 152 adı verilen malzemenin Türkiye'ye yasal girişinin olmadığı da açıkça ifade etmiştir. Fabrikada atıkların bulunduğu yerlerde radyasyon aletleri sinyal verdiği, ak ve kurşun kalıntılarının rzgr nedeniyle etrafa savrulduğu yine belirtilen tehlikeler arasındadır. Fabrika içinde görünen atıkların toplam miktarının 100 bin tonun üzerinde olduğu tahmin edilmekle birlikte gömülü atığın miktarının bilinmemesi kamuoyu tarafından endişeyle karşılanmaktadır.

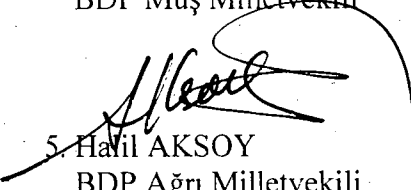
Fabrikanın durumunu tüm yetkili kurumların biliyor olmasına rağmen bugüne kadar radyoaktif ple ilgili hiçbir işlem yapılmamıştır. Barış ve Demokrasi Partisi olarak bu konuda alınacak önlemlerin belirlenmesi için bir meclis araştırma komisyonu kurulmasını arz ediyoruz.

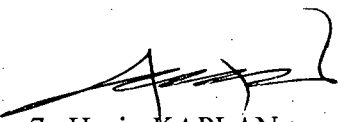
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

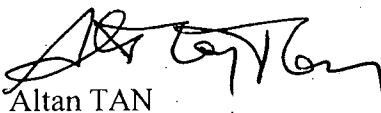
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

5. Hâtil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

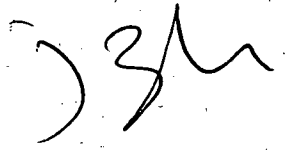
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

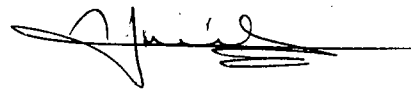
15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

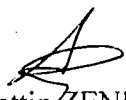
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

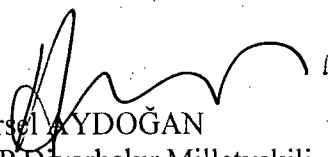
4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

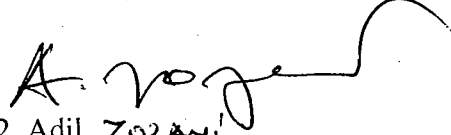
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

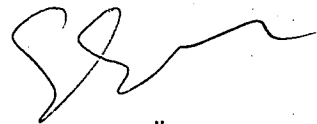
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

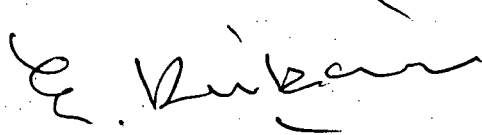
12. Adil ZOZAN
BDP Hakkari milletvekili

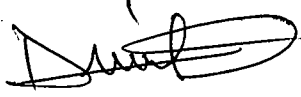
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

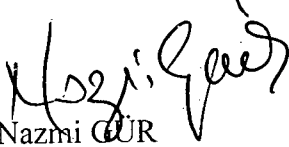
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özdağ ÜÇER
BDP Van Milletvekili